

UNIVERZITA KARLOVA V PRAZE

PRÁVNICKÁ FAKULTA

RIGORÓZNÍ PRÁCE

2010

Mgr. Jakub Morávek

UNIVERZITA KARLOVA V PRAZE
PRÁVNICKÁ FAKULTA
KATEDRA PRACOVNÍHO PRÁVA A PRÁVA SOCIÁLNÍHO ZABEZPEČENÍ

RIGORÓZNÍ PRÁCE

OCHRANA OSOBNÍCH ÚDAJŮ PŘI VZNIKU PRACOVNÍHO POMĚRU

PERSONAL DATA PROTECTION IN EMPLOYMENT FORMATION

Vysoká škola: Univerzita Karlova v Praze
Fakulta: Právnická
Katedra: Pracovního práva a práva sociálního zabezpečení
Konzultant: JUDr. Jan Pichrt, Ph.D.
Autor: Mgr. Jakub Morávek
Bydliště: Riegerova 1061, Černošice, PSČ 25228

„Prohlašuji, že jsem předkládanou práci vypracoval samostatně za použití zdrojů a literatury v ní uvedených.“

V Praze dne:.....

Mgr. Jakub Morávek

PODĚKOVÁNÍ

„Nejprve bych chtěl poděkovat své přítelkyni Dáše za trpělivost, kterou se mnou při sepisování této práce měla.

Dále bych rád poděkoval za vedení a podnětné připomínky svému konzultantovi, JUDr. Janu Pichrtovi, Ph.D.

V neposlední řadě pak patří díky Grantové agentuře Univerzity Karlovy, za přispění jejíhož grantového projektu GAUK č. 121009 „Ochrana osobních údajů v pracovněprávních vztazích, mohla tato práce vzniknout.“

Seznam použitých zkratek

ústava	ústavní zákon č. 1/1993 Sb., Ústava České republiky, ve znění pozdějších předpisů
Listina základních práv a svobod	Listina základních práv a svobod vyhlášena usnesením předsednictva České národní rady ze dne 16. prosince 1992 č. 2/1993 Sb., o vyhlášení LISTINY ZÁKLADNÍCH PRÁV A SVOBOD jako součásti ústavního pořádku České republiky
zákoník práce	zákon č. 262/2006 Sb., zákoník práce, ve znění pozdějších předpisů
zákon o ochraně osobních údajů	zákon č. 101/2000 Sb., zákon o ochraně osobních údajů a o změně některých předpisů, ve znění pozdějších předpisů
zákon o zaměstnanosti	zákon č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti, ve znění pozdějších předpisů
občanský zákoník, OZ	zákon č. 40/1961 Sb., Občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů
OSŘ	zákon č. 99/1963 Sb., Občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů
správní řád	zákon č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů
trestní řád	zákon č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním, ve znění pozdějších předpisů
přestupkový zákon	zákon č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů
antidiskriminační zákon	zákon č. 198/2009 Sb., o rovném zacházení a o právních prostředcích ochrany před diskriminací a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů
TRZ	zákona č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, ve znění pozdějších předpisů
TZ	zákona č. 140/1961 Sb., trestní zákon, ve znění pozdějších předpisů
RZ	zákon č. 269/1994 Sb., o Rejstříku trestů, ve znění pozdějších předpisů
zákon č. 428/2002 Z.z.	zákoně č. 428/2002 Z.z., o ochrane osobných údajov, v znení neskorších predpisov
zákon č. 311/2001 Z.z.	zákona č. 311/2001 Z. z., zákoník práce, v znení neskorších predpisov
směrnice 95/46/ES	směrnice Evropského parlamentu a Rady 95/46/ES, o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů a o volném pohybu těchto údajů

Úmluva č. 108

Úmluvu o ochraně osob se zřetelem na automatizované
zpracování osobních dat č. 108

ÚOOÚ

Úřadu pro ochranu osobních údajů

ESD

Evropský soudní dvůr

ESLP

Evropský soud pro lidská práva

Obsah

	str.
Úvod	1
1. Ochrana osobních údajů – důvod a účel	3
1.1. Pojem soukromí a jeho obsah	4
1.2. Soukromí zaměstnance na pracovišti	12
1.3. Právo na soukromí – negativní statut?	14
1.4. Derivát – korelát	16
1.5. „Historické ohlédnutí“	17
1.6. Několik poznámek k testu poměrování cíle a prostředku	19
1.6.1. Poměrování základních lidských práv	20
1.6.1.1. Základní lidská práva	21
1.6.1.2. Hierarchie hodnot	22
1.6.1.3. Konkrétní příklad – ilustrace hypotézy	26
2. Základní právní rámec ochrany osobních údajů v pracovněprávní agendě	30
3. Zákoník práce a základní východiska	34
3.1. Ustanovení § 316 zákoníku práce a povaha pracovněprávních vztahů	38
3.1.1. Ustanovení § 316 zákoníku práce jako východisko pro možnost sledování zaměstnance při výkonu práce	39
3.1.1.1. Závažný důvod spočívající ve zvláštní povaze činnosti zaměstnavatele	42
4. Zákon o ochraně osobních údajů a jeho působnost	44
5. Základní pojmosloví ochrany osobních údajů	47
5.1. Osobní údaj, subjekt údajů a příjemce údajů	47
5.2. Citlivé údaje	51
5.3. Zpracování osobních údajů	54
5.4. Správce a zpracovatel osobních údajů	58
5.4.1. Vztah správce a zpracovatele osobních údajů – smlouva podle § 6	66
5.5. Další relevantní pojmy	73
6. Obecné povinnosti správce osobních údajů	76
6.1. Účel a prostředky zpracování osobních údajů	76
6.2. Souhrn povinností limitujících zásah do soukromí subjektu údajů	79
6.3. Doba uchování	83
6.4. Otevřené shromažďování osobních údajů a informační povinnost	86
6.5. Povinnosti při zabezpečení osobních údajů	93

6.6. Právní titul ke zpracování osobních údajů	99
7. Registrační povinnost	105
7.1. Výjimky z registrační povinnosti	110
7.2. Předávání osobních údajů do jiných zemí	114
8. Konkrétněji k pracovněprávní agendě	120
8.1. Rozsah údajů zpracovávaných v jednotlivých fázích pracovního poměru – zejména při jeho vzniku	121
8.1.1. Jednání před vznikem pracovního poměru a vznik pracovního poměru	121
8.1.1.1. Osobní dotazník	127
8.1.1.2. Nakládání s rodným číslem	130
8.1.2. Trvání pracovního poměru	131
8.1.3. Skončení pracovního poměru	133
8.1.3.1. Potvrzení o zaměstnání a o průměrném výdělku, pracovní posudek	134
8.2. Osobní spis zaměstnance	140
9. Sankce za porušení povinností podle zákona o ochraně osobních údajů a nejčastější chyby při zpracování osobních údajů	144
10. Závěrem ještě k § 316 odst. 4 zákoníku práce spolu s ilustrací konkrétního příkladu	150
10.1. Údaj o členství v odborové organizaci	150
10.2. Údaj o zdravotním stavu zaměstnance	152
10.3. Možnost získání údaje o odsouzení za trestný čin	155
10.3.1. Trestněprávní rozměr problematiky	156
10.3.2. Trestní bezúhonnost jako skutková domněnka	159
10.3.3. Možné důsledky zjištění informace o odsouzení za trestný čin za trvání pracovního poměru	165
10.3.3.1. Okamžité zrušení pracovního poměru	168
10.3.3.2. Převedení zaměstnance na jinou práci	171
10.3.3.3. Stavění běhu doby u kvalifikační dohody	174
10.3.3.4. Zpracování údaje o odsouzení za trestný čin – právní titul	176
10.3.3.5. Doba uchování údaje o odsouzení za trestný čin	177
10.3.3.5.1. Doba uchování odvislá od účelu zpracování	177
10.3.3.5.2. Doba uchování ve vztahu k zahlazení odsouzení za trestný čin	178
10.3.4. Závěrečné slovo k možnosti zpracování údaje o odsouzení za trestný čin	179
11. Slovenská úprava v rámci zákoníku práce – jiné řešení	182

Závěr	187
Seznam použité literatury	190
Resumé	202